

Skriftlig fremsættelse.

Landbrugsministeren (Bording): Herved tillader jeg mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om hvede af høst 1949 m. v.*

Med denne lov foretages i realiteten en afvikling af den kornordning, vi nu har haft gennem en række år, nemlig siden 1940.

Staten vil i det kommende år ikke beskæftige sig med den indenlandske avl af foderkorn og rug. Med hensyn til hvede har landbrugets hovedorganisationer på forhånd erklæret sig enige i den ordning, der indeholdes i det foreliggende lovforslag, og som anses for hensigtsmæssig af hensyn til vor anstrengte dollarsituation. Hvede er jo nemlig den dyreste kornart og kan normalt kun købes i dollars.

Lovforslaget går i korte træk ud på at fastsætte et fodringsforbud og en afleveringspligt for al hvede her i landet. For at hvededyrkerne imidlertid ikke skal have noget som helst tab i denne anledning, ja for oven i købet at give dem en vis præmie, der kan opfordre til udvidet dyrkning næste år, tilsikres der den landmand, der afleverer sin hvede, et lige så stort kvantum majs eller byg samt 4 kr. kontant. På denne måde vil han i realiteten opnå en pris for hveden, svarende til frihandelskornsprisen på foderkorn + 4 kr.

Da der altså ikke længere udskrives hvede hos landbruget til en fast pris, foreligger der den mulighed, at hvedepriserne næste år vil blive noget højere end i høståret 1948—49, hvilket i så fald vil betyde en lidt højere pris på hvedebrødet for forbrugerne. En del af forhøjelsen vil dog blive imødegået ved at gå bort fra iblanding af strømel i rugbrødet, således at hvedemøllerne i næste høstår får fri dispositionsret over klid og strømel fra hvedeformalningen og altså for disse varer kan opnå mere end de tidligere tilladte 22 kr. pr. 100 kg. Muligheder for en billigere pris kan dog også komme til at foreligge, såfremt der sker et skred i foderkornspriserne.

Under forhandlingerne med landbrugets organisationer var der enighed om den i lovforslaget optagne bestemmelse, hvorefter der, når rugforbruget og ombytningskornet er dækket, om muligt forbeholdes 100 000 t af det importerede foderkorn til det mindre landbrug efter nøjagtig samme regler som i de forløbne år. Hvis der kommer import af foderkorn herudover, agtes dette fordelt efter aftale mel-

lem landbrugsministeren, De samvirkende danske Landboforeninger og De samvirkende danske Husmandsforeninger.

Idet jeg iøvrigt skal henvise til de bemærkninger, der ledsager lovforslaget, skal jeg tillade mig at anbefale lovforslaget til en hurtig og velvillig behandling i det høje ting.

Samtidig skal jeg tillade mig at fremsætte *forslag til lov om tillæg til lov nr. 133 af 31. marts 1949 om statstilskud til forbrugerprisen for rug- og sigtebrød, mælk og flæsk*, hvilket forslag har tilknytning til det lige fremsatte lovforslag om hvede af høst 1949 m. v.

Som det vil erindres, har landmændene i høståret 1948—49 været pligtige at aflevere deres rug til autoriserede handlende til en pris af 36 kr. pr. 100 kg. Ved videre salg af rugen er der, selvom denne har passeret mere end een autoriseret handlende, tilladt et tillæg til de 36 kr. på højst 2 kr. 25 øre pr. 100 kg. til dækning af avance og afholdte omkostninger af enhver art såsom fragt, assurance m. v. Endelig har møllerne i 1948—49 betalt en købs- og formalingsafgift på 4 kr. 75 øre pr. 100 kg, således at rugen har stået møllerne i 43 kr. pr. 100 kg. Købs- og formalingsafgiften, der indgår i maksimalpriskalkulationen, og som bl. a. anvendes til en lagerlejeordning for møllerne, har givet et vist overskud, som hidtil har været anvendt til formindskelse af statens tilskud til rugbrødspriserne.

Når nu rugprisen bliver genstand for fri prisdannelse og møllerne får fri adgang til køb af rug, bortfalder al lagerlejebetaling fra det offentleges side for rugs vedkommende, og fremtidig vil rugen kun stå møllerne i højst 2 kr. 25 øre over dagsprisen for rug fra landmand eller cif dansk havn. Hvor stor dagsprisen på dansk eller udenlandsk rug vil blive, er det vanskeligt at skønne over i øjeblikket, men der er handlet dansk rug af ny høst til 33—34 kr., og da udenlandsk rug antages at koste nogenlunde det samme, skulle der altså kunne blive en reduktion i rugprisen til møller på ca. 7 kr. pr. 100 kg. Man regner med, at dette vil betyde en formindskelse af statstilskuddet fra ca. 42 mill. kr. til ca. 30 mill. kr. pr. år, men da det er tanken også at opgive kravet om iblanding af strømel i rugbrødet, vil man dog ikke opnå den fulde besparelse, thi i stedet for strømel til 22 kr. pr. 100 kg skal der indgå dyrere rug i brødet.

Som anført i bemærkningerne til lovforslaget er det vanskeligt at opretholde en maksimalpris på mel og brød af rug sam-